

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 24 kwietnia 2019 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi powództwa W. B. przeciwko J. W. o zapłatę kwoty w łącznej wysokości 17000 złotych – oddalił powództwo oraz orzekł o kosztach procesu i kosztach tymczasowo poniesionych przez Skarb Państwa.

W apelacji od powyższego wyroku powód podniósł następujące zarzuty:

- naruszenia art. 720 § 1 k.c. poprzez niewłaściwe jego zastosowanie wobec dowolnego uznania, iż powód nie posiada legitymacji procesowej czynnej, w sytuacji gdy spółka (...) sp. z o.o. z siedzibą w Ł. nie udzieliła pozwanemu dwóch pożyczek będących przedmiotem niniejszego postępowania w kwotach 12.000,00 zł oraz 5.000,00 zł oprocentowanych w wysokości 3% w skali roku, z sześciomiesięcznym terminem zwrotu pożyczki, co wynika z ksiąg handlowych spółki, oświadczenia biura księgowego oraz oświadczeń W. B. oraz K. B. (potwierdzonych dowodami osobowymi pozyskanymi w toku postępowania dowodowego);

- naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie sprowadzające się do naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów wobec zaniechania dokonania wnikliwej i wszechstronnej oceny zasadności twierdzeń powoda, w tym oceny przesłuchania powoda, zeznań świadka K. B. oraz dokumentów załączonych do pozwu w postaci: Zobowiązania J. W. z dnia 12 grudnia 2008 r., Zobowiązania J. W. z dnia 7 maja 2009 r., Oświadczenia W. B. oraz K. B., (...) księgowej z dnia 15 stycznia 2018 r. - na podstawie całokształtu materiału dowodowego zebranego w sprawie;

- naruszenia art. 232 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c. poprzez ich niezastosowanie wobec oddalenia obu powództw w całości, w sytuacji gdy powód udowodnił - po myśli wskazanych powyżej przepisów - swoje roszczenia tak co do zasady, jak i co do wysokości;

- naruszenia art. 246 k.p.c. w zw. z art. 74 § 2 k.c. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie wobec oddalenia obu powództw w całości, w sytuacji gdy powód posiada legitymację procesową czynną poprzez uprawdopodobnienie faktu zawarcia umów pożyczek dokumentami stanowiącymi załączniki do pozwu;

- sprzeczność ustaleń faktycznych z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego wobec bezpodstawnego ustalenia, iż:

a) spółka (...) sp. z o.o. z siedzibą w Ł. udzieliła pozwanemu dwóch pożyczek będących przedmiotem niniejszego postępowania w kwotach 12.000,00 zł oraz 5.000,00 zł oprocentowanych w wysokości 3% w skali roku, z sześciomiesięcznym terminem zwrotu pożyczki;

b) powód W. B. nie ma legitymacji procesowej do wystąpienia z przedmiotowymi powództwami, a legitymowanym do wystąpienia z przedmiotowymi powództwami jest spółka (...) sp. z o.o. z siedzibą w Ł., jako pożyczkodawca, który rzekomo miał udzielić obu pożyczek pozwanemu;

w sytuacji gdy dnia 12 grudnia 2008 r. powód zawarł z pozwanym umowę pożyczki kwoty pieniężnej w wysokości 5.000,00 zł z odsetkami umownymi w wysokości 3 % w skali roku oraz dnia 7 maja 2009 r. powód zawarł z pozwanym umowę pożyczki kwoty pieniężnej w wysokości 12000 złotych z odsetkami umownymi w wysokości 3 % w skali roku, a pozwany zobowiązał się do zwrócić przedmiot świadczenia powodowi w okresie sześciu miesięcy od dnia zawarcia każdej z umów.

W konkluzji powód sformułował wniosek o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez:

1. zasądzenie od pozwanego J. W. na rzecz powoda W. B. kwoty 5000 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości 3 % w skali roku od dnia 12 grudnia 2008 r. do dnia 12 maja 2009 r., odsetkami ustawowymi od dnia 13 maja 2009 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

2. zasądzenie od pozwanego J. W. na rzecz powoda W. B. kwotę 12000 złotych wraz z odsetkami umownymi w wysokości 3 % w skali roku od dnia 7 maja 2009 r. do dnia 7 listopada 2009 r., odsetkami ustawowymi od dnia 8 listopada 2009 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

3. zasądzenie od pozwanego J. W. na rzecz powoda W. B. zwrotu kosztów postępowania sądowego, w tym zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych - powstałych w związku z wytoczeniem obu powództw.

Jednocześnie powód wniósł o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego, w tym zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest bezzasadna.

Przystępując w pierwszej kolejności do rozważań nad apelacją powoda należy wskazać, iż całkowicie chybiony jest zarzut naruszenia art. 232 k.p.c. w związku z art. 6 k.c.. Zachodzi potrzeba wyjaśnienia, że przepis art. 232 k.p.c. jest adresowany do stron postępowania, gdyż określa ich obowiązki w zakresie wykazywania faktów, z których wywodzą skutki prawne oraz postępowania zgodnie z dobrymi obyczajami. Przepisu tego Sąd Rejonowy nie mógł zatem naruszyć w sposób i w formie zarzucanej przez skarżącego. Z kolei naruszenie art. 6 k.c. może być przedmiotem zarzutu apelacyjnego jako obraza prawa materialnego i nie może odnosić się do prowadzenia postępowania dowodowego, oceny dowodów i ustalania faktów, co jest domeną prawa procesowego. Poprawne postawienie tego zarzutu wymaga wykazania, że Sąd nałożył ciężar udowodnienia określonego faktu na inną osobę niż wynika to z przepisów prawa materialnego regulujących rozkład ciężaru dowodu. W niniejszej sprawie, Sąd I instancji trafnie jednak przyjął, iż obowiązek wykazania legitymacji procesowej do żądania zwrotu przedmiotu pożyczki spoczywa na powodzie.

W dalszej kolejności trzeba wskazać, iż nie wytrzymuje krytyki zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. oraz zarzut dokonania błędnych ustaleń faktycznych. Zachodzi potrzeba wyjaśnienia, że dla skuteczności omawianego zarzutu skarżący powinien wykazać posługując się wyłącznie argumentami jurydycznymi, że doszło do rażącego naruszenia ustanowionych w tym przepisie zasad oceny wiarygodności i mocy dowodów skutkujących dokonaniem nieprawidłowych ustaleń faktycznych, a nie wówczas gdy będzie dążył jedynie do przeforsowania własnej oceny prawnej. Powołane w apelacji wywoły mają wyłącznie charakter polemiczny i w żadnej mierze nie konkretyzują, jakim zasadom oceny dowodów Sąd I instancji uchybił. Nie stanowi zatem naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. odmienna od oczekiwań skarżącego ocena stanu faktycznego ustalonego w toku postępowania.

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie daje podstaw do przyjęcia wniosku, iż powodowi przysługuje względem pozwanego wierzytelność w wysokości dochodzonej w pozwie. W ocenie Sądu Okręgowego okoliczność, że powód był stroną umowy pożyczki udzielonej pozwanemu nie znajduje dostatecznego potwierdzenia w materiale dowodowym sprawy. Przeciwnie, ze złożonego przez samego powoda do akt sprawy pokwitowania otrzymania przez pozwanego kwoty pożyczki wynika wprost, że stroną umowy była spółka, której powód w dacie zawarcia przedmiotowej umowy był członkiem zarządu. Wobec treści omawianego dokumentu twierdzenia powoda, iż w imieniu własnym, a nie spółki udzielił pożyczki pozwanemu należy uznać za niewiarygodne. Argumentacji powoda nie wspiera również treść zeznań świadka K. B., który swoje przypuszczenie o przysługiwaniu przedmiotowej wierzytelności powodowi, a nie spółce opiera wyłącznie na przekonaniu, iż bez jego zgody jako prokurenta spółki nie mogła ona udzielić pożyczki. Tymczasem jak wynika z ujawnionego w Krajowym Rejestrze Sądowym sposobu reprezentacji spółki, powód jako prezes jej zarządu był uprawniony do samodzielnego udzielenia pożyczek, których kwota nie przekracza 50.000 złotych, a zatem zgoda prokurenta do udzielenia przez spółkę pożyczki pozwanemu nie była wymagana. Należy jednocześnie zauważyć, że stanowisko świadka jest wyjątkowo niekonsekwentne. Na początku zeznał on bowiem, iż nie ma wiadomości o udzieleniu pożyczki pozwanemu przez powoda, później zaś potwierdził treść złożonego przez niego po blisko 10 latach od udzielenia pożyczki pisemnego oświadczenia, z którego wynika, że pożyczkę tę powód udzielił ze środków własnych, a nie spółki.

Wersja zdarzeń forsowana przez stronę powodową budzi wątpliwości co do prawdziwości również z uwagi na przedstawione przez skarżącego okoliczności zawarcia umowy. Skoro według zeznań powoda pozwany nie wywiązał się z wcześniej udzielonych jemu pożyczek opiewających na mniejsze kwoty, mało prawdopodobne jest, aby powód zdecydował się na udzielenie z własnych środków kolejnych pożyczek na łączną kwotę 17000 złotych. Wreszcie nie budzi zastrzeżeń konkluzja Sądu Rejonowego, że gdyby pożyczkodawcą był rzeczywiście powód, a nie spółka, fakt ten znalazłby odzwierciedlenie w pokwitowaniu poprzez skreślenie błędnego oznaczenia pożyczkodawcy i wpisanie w jego miejsce skarżącego. Ocena ta jest zasadna tym bardziej, że strony dostrzegając w treści pokwitowania błąd w zakresie sumy pożyczki dokonały stosowanego sprostowania.

Reasumując dotychczasową część rozważań, brak jest podstaw do uznania, że skarżącemu przysługuje wierzytelność, z której wywodzi swoje roszczenie w stosunku do pozwanego, co w konsekwencji przesądza także o niezasadności zarzutu naruszenia art. 720 § 1 k.c. Powód nie przedstawił w toku postępowania przekonującej argumentacji, w której wyjaśniłby zaakcentowane powyżej rozbieżności na tle wskazanej w pozwie podstawy faktycznej żądania. Podkreślić w tym miejscu trzeba, iż ciężar udowodnienia tej okoliczności spoczywał na powodzie, który z tego twierdzenia wywodził korzystne dla siebie skutki prawne. Skoro powód dochodził spłaty należności z tytułu umowy pożyczki powinien wykazać swoją legitymację procesową.

Z tych wszystkich względów Sąd Okręgowy uznał, iż apelacja nie zawiera uzasadnionych zarzutów mogących podważyć stanowisko Sądu Rejonowego, a tym samym jako bezzasadna podlega oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c..